

لایحه ارتقاء بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت

مرحله اول

مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۸۷/۱۲/۵

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۷/۱۲/۲۶

ماده واحده - به منظور کارآیی و اثربخشی سرمایه‌های انسانی نظام سلامت شامل شاغلین بالینی رسته بهداشتی، درمانی در بخشهای دولتی (کشوری و لشکری) و غیردولتی:

۱- ساعت کار هفتگی شاغلین موضوع این قانون با توجه به صعوبت کار، سابقه خدمت و کار در نوبت‌کاریهای غیرمتعارف، به تناسب در هفته حداکثر تا هشت ساعت تقلیل می‌یابد.

۲- کارکنان بیمارستانهای روانی و سوختگی و مشمولین مشاغل موضوع ماده (۱۶) قانون سازمان نظام پرستاری شاغل در بخشهای دولتی و غیردولتی جزء مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب می‌شوند و ضمن برخورداری از مزایای مواد (۶۷) و (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری، از محدودیتهای مندرج در ماده (۷۵) قانون کار مستثنی می‌شوند. همچنین کارکنان رسته بهداشتی، درمانی موضوع بند (۳) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری علاوه بر مرخصی استحقاقی سالیانه، حداکثر تا یک ماه از مرخصی کار در محیطهای غیرمتعارف برخوردار می‌شوند.

۳- ساعت کار در نوبتهای شب و ایام تعطیل با ضریب ۱/۵ و در نوبت عصر با ضریب ۱/۲ محاسبه می‌شود و همچنین مشمولین این ماده اجازه کار بیش از دوازده ساعت متوالی را ندارند و می‌توانند حداکثر معادل نصف ساعت کار موظف ماهانه، با توافق کارفرما اضافه کار انجام دهند.

۴- مزایای این قانون به شاغلینی تعلق می‌گیرد که فقط در یکی از بخشهای دولتی یا غیردولتی مشغول خدمت باشند. روش پرداخت حقوق و مزایای آنها نیز ترکیبی از دو روش ثابت و مبتنی بر عملکرد می‌باشد، به طوری که مبنای پرداخت در روش مبتنی بر عملکرد، تعرفه‌های خدمات به صورت کمی و کیفی براساس فهرستهای ارزیابی خدمات می‌باشد.

تعرفه خدمات کمی، مبتنی بر بسته خدمتی و شرح وظایف مشمولین این قانون بوده و تعرفه‌های کیفی مبتنی بر استانداردهای روشهای کار (پروسیجر)

قابل ارائه در هر ساعت بر اساس کدهای اخلاقی و منشور ارتباط با بیمار می‌باشد.
 ۵- آئین‌نامه اجرائی این قانون حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون، توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی، رفاه و تأمین اجتماعی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و سازمانهای نظام پزشکی و نظام پرستاری تهیه و به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید و از روند اجراء این قانون سالی دو بار به کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی گزارش خواهد شد.

الف - نظرات مخالف

- با توجه به اینکه ماده واحده لایحه تقدیمی دولت^(۱) به مجلس شورای اسلامی، تنها به تعدیل ساعات کار شاغلین رسته‌های بهداشتی درمانی اشاره شده بود، و افزایش حقوق و مزایای پیش‌بینی شده در بندهای (۲) و (۳) برای کارکنان مشاغل مزبور، بر اساس پیشنهاد نمایندگان مجلس افزوده شده، بدون آنکه طریق تأمین هزینه جدید مشخص گردیده باشد، از این رو بندهای مزبور به دلیل افزایش هزینه‌های عمومی، مغایر با اصل ۷۵ قانون اساسی ارزیابی می‌شود.

- بند (۴) این ماده واحده نیز به دلیل اینکه بر اساس پیشنهاد نمایندگان مجلس به لایحه دولت اضافه شده است و در خصوص نحوه محاسبه و پرداخت حقوق و مزایای مندرج در بندهای (۲) و (۳) به شاغلین رسته‌های بهداشتی درمانی می‌باشد، مبنیاً بر ایراد مذکور در بندهای (۲) و (۳)، ایراد خواهد داشت.

ب - نظر موافق

- نظری ابراز نشد.

ج - تصمیم شورا

بندهای (۲) و (۳) ماده واحده، با ۷ رأی موافق، مغایر با اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱. «ماده واحده - ساعت کار شاغلین رسته‌های بهداشتی درمانی با توجه به میزان صعوبت کار و مخاطرات شغلی و با در نظر گرفتن سنوات خدمتی آنها تعیین می‌شود. آیین‌نامه اجرائی این قانون بنا به پیشنهاد معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور و با همکاری وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، کار و امور اجتماعی، رفاه و تأمین اجتماعی، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و بنیاد شهید و امور ایثارگران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.»

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان^(۱)

بندهای (۲) و (۳) ماده واحده از این جهت که موجب افزایش هزینه عمومی می‌گردد و طریق جبران آن پیش بینی نشده است، مغایر با اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد و بند (۴) آن نیز مبنیاً بر ایراد مذکور اشکال دارد.

مرحله دوم

مصوبه اصلاحی مجلس شورای اسلامی: ۱۳۸۸/۱/۳۰

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۸۸/۲/۹

ماده واحده - به منظور کارآیی و اثربخشی سرمایه‌های انسانی نظام سلامت شامل شاغلین بالینی رسته بهداشتی، درمانی در بخشهای دولتی (کشوری و لشکری) و غیردولتی:

۱-

۲- کارکنان بالینی بیمارستانهای روانی و سوختگی و مشمولین موضوع ماده (۱۶) قانون سازمان نظام پرستاری شاغل در بخشهای دولتی و غیردولتی از شمول ماده (۷۵) قانون کار مستثنی می‌شوند. دولت می‌تواند مشاغل مزبور را جزء مشاغل سخت و زیان‌آور محسوب و از مزایای مواد (۶۷) و (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری برخوردار نموده و علاوه بر مرخصی استحقاقی سالیانه حداکثر تا یک ماه مرخصی کار در محیطهای غیرمتعارف به آنان اعطاء نماید.

۳- دولت می‌تواند ساعات کار بخشهای دولتی و غیردولتی در نوبتهای شب و ایام تعطیل را با ضریب ۱/۵ و در نوبت عصر با ضریب ۱/۲ محاسبه نماید و همچنین مشمولین این ماده اجازه کار بیش از دوازده ساعت متوالی را ندارند و می‌توانند حداکثر معادل نصف ساعت کار موظف ماهانه، با توافق کارفرما اضافه کار انجام دهند.

۴- مزایای این قانون به شاغلینی تعلق می‌گیرد که فقط در یکی از بخشهای دولتی یا غیردولتی مشغول خدمت باشند. روش پرداخت حقوق و مزایای آنها نیز ترکیبی از دو روش ثابت و مبتنی بر عملکرد می‌باشد، به طوری که مبنای

۱. مندرج در نامه شماره ۸۷/۳۰/۳۱۸۰۱ مورخ ۸۷/۱۲/۲۷ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

پرداخت در روش مبتنی بر عملکرد، تعرفه‌های خدمات به صورت کمی و کیفی بر اساس فهرستهای ارزیابی خدمات می‌باشد.

تعرفه خدمات کمی، مبتنی بر بسته خدمتی و شرح وظایف مشمولین این قانون بوده و تعرفه‌های کیفی مبتنی بر استانداردهای روشهای کار (پروسیجر) قابل ارائه در هر ساعت براساس کدهای اخلاقی و منشور ارتباط با بیمار می‌باشد.

۵-

الف - نظر مخالف

- در بند (۳)، هر چند که دولت می‌تواند بار هزینه‌ای مربوط به خود را بپذیرد، اما از آنجا که در صورت پذیرش دولت، این افزایش حقوق و مزایای کارکنان به بخش غیردولتی نیز اجباراً تحمیل می‌شود و آنها نیز موظف به پرداخت مزایا و حقوق افزوده می‌شوند، بند مزبور مغایر با شرع می‌باشد.

ب - نظر موافق

- نظری ابراز نشد.

نظریه نهایی شورای نگهبان^(۱)

مصوبه مزبور، با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. مندرج در نامه شماره ۸۸/۳۰/۳۲۳۳۶ مورخ ۸۸/۲/۹ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.